

גין משפּט
גַּר מְצוּחַ

ג:

גון

כל כנויי פרק ראשון נדרים

רש"י

מסורת הש"ם

א [לקמן ית.]. **ב** [ג'ל ככל]. **ג** יבמות סט: גיטין כח. סוכה כג: [מוספתא דגיטין ספ"ד, ד] כל זה ש"ך לרש דף ד ו"ל הניחא למ"ד במס' מיר וחי'. **ה** [במדבר ו, ו] [פ"א ה"א]. **ו** [מלכויר רש"ש, ו]

הגהות הב"ח

א רש"י ד"ה הכא נמי וכו' דהוי מיר הימ"ד ואפי"כ מ"ה מן אלתר וכו' וכן מפרש בירושלמי הימ"ד:

גליון הש"ם

גמ' בגון דאמר כבר זו אובל עיין לקמן דף ח בתוס' ד"ה מושבע וז"ע דהא גרד בקום ועשה לא משכחת לה דכל גרד הוא שאסור חפץ עליו ונגרד שלא אובל ס"ל לנמה ספקוס דהוי די לכוונתו לאכור המאכל עליו אבל לידור נשעות מעשה לא משכחת לה. וז' יאיר עיני: **ב**ה"ן ד"ה בל תאחר. הרי הנזירות חל מיר. עיין לקמן דף סג בזה"ן סם:

פירוש הרא"ש

בלבד שהנזירות חלה על הנזירות. שם אמר הריני נזיר היום וחזר ואמר הריני נזיר היום צריך למנות ב' נזירות של ג' י' אם דתסת מיניות ג' י' יום וז' לאו קרא מיניות ג' י' יום וז' לאו קרא ה"א כיון דכבר הוי נזיר לא חילי מו נזירות עליה ולקמן בפרק (דף ית.). מילא שיכול ומה שנועה חמורה אין שבועה חלה עליה נזירות קלה לכ"ש ח"ל נזיר להזיר: **ב**בשעבא אברי אית תנא דמפיק לחון לידות מן לגדור גרד ב'. היינו מאן דלית ליה דברה תורה ולשון בני אדם ומקוש נזירות לגדרים וזיר להזיר דריש שמירות חלה על נזירות ומאן דלית ליה דברה תורה כו' דריש מיר להזיר שמירות חלה על מיניות וידות מפיק מן ככל היולא מפיו ועשה דיין דהוליא מקנת הגרד מפיו מייחורא דכל דרשינן דהוי כאילו הוליא לטולו מפיו ועשה כיון דהוליא מקנת הגרד: **ב**ל יחל דנזירות לה. קפי"ד דקאמר שיעבור צבל יחל צלא אוסור אחר: **ב**ל תאחר דנזירות היכי משכחת לה כגון דלמיר הרי עלי ושהו מלהקריצה ג' רגלים אצל נזיר אי אמר הריני נזיר הוי נזיר לאלתר ומאי צל תאחר איכא: **ו**אי אביר לבשארצה ליבא אסור לשמות יין מיר כמו הדמיון שמציא מתרומה דהתם כל שעתא ושעתא אמרינן דילמא השמא מיית אצל הכא כל כמה דלא אמר הריני נזיר לא חלה עליו נזירות אלא הכי מייתי מתרומה דכיון דאקריה בתרומה מיר משום חששא דשמא ימות ה"י מן ההיא שעתא ראו לו לקבל עליו נזירות מיר משום חשש שמתא ימות ולא יקיים דבריו ואפי' מאן דפלגי בפרק כל הגט (דף כח.). ואמר לא חיישינן שמא ימות הכא לזמן מרובה דלמינן נזירות חיישינן הילכך כיון דראוי לקבל עליו נזירות לאלתר אם ישהה מינתינו ג' רגלים עובר צבל תאחר וי"מ ומן ההיא שעתא הוה ליה מיר בלשון קושא לומר מיר חלה

שהנזירות חלה על הנזירות. ש"ם היה נזיר ואמר הריני נזיר חל עליה נזירות ז' (צמס') נזיר צפ' מי שאמר הריני נזיר (דף טו:.) מחלוקת ר' יוחנן ורש לקיש) וכשישלמו אותן ימי נזירות צריך להיות נזיר עוד פעם אחרת: **ש**מעט מינה תרפי. לעשות ידות נזירות כנזירות ונזירות חל

על הנזירות: **א**ים סנא דמפיק לידום

א שהנזירות חל על הנזירות ולמ"ד דברה תורה כלשון בני אדם ונזיר להזיר דריש לעשות ידות נזירות כנזירות שהנזירות חל על הנזירות מנא ליה הניחא אי ס"ל כמ"ד אין נזירות חל על נזירות אלא אי ס"ל כמ"ד נזירות חל על נזירות מנא ליה נימא קרא לזויר מאי להזיר שמעת מינה תרתי במערבא אמרי אית תנא דמפיק ליה לידות מן לגדור גרד ואית תנא דמפיק ליה מן ג'כל היוצא מפיו יעשה אמר מר ומה נדרים עובר יבבל יחל ובל תאחר בשלמא בל יחל דגדרים משכחת לה. **כ**גון דאמר כבר זו אובל ולא אכלה עובר משום בל יחל דברו אלא בל יחל דנזירות היכי משכחת לה כיון דאמר הריני נזיר הוה ליה נזיר אבל קם ליה בבל יאכל שתה קם ליה בבל ישתה אמר רבא דלעבור עליו בשנים בל תאחר דנזירות היכי משכחת לה כיון דאמר הריני נזיר הוה ליה נזיר אבל קם ליה בבל יאכל בשארצה אמר רבא כגון דאמר ליבא בל תאחר אמר רבא כגון דאמר

ילא איפטר מן העולם עד שאהא נזיר דמן ההיא שעתא הוה ליה נזיר מידי דהוה **א** דהאומר לאשתו הרי זו גיטיך שעה אחת קודם מיתתי אסורה לאכול בתרומה מיר אלמא אמרינן כל שעתא ושעתא דילמא מיית הכא נמי לאלתר הוי נזיר דאמרינן דילמא השתא מיית רב

דצמערבא לא צעי למידרש מלזור"ט) תרתי [דרשין] מכל היולא מפיו דרשי להו דתרווייהו משמעותיה דקרא: **א**מר מר וכו' אלא צל יחל דנזירות הוי משפסח לה. כלומר היכי משכחת לה דאיכא צל יחל לחודיה דקס"ד דכי היכי דצנדרים ליכא אלא חד לאו הכי נמי צנזירות דאי לא לא שוו האדדי. ועוד נראה צעיי משום דאמרינן בפרק כל שעה (פסחים דף מד:.) דכל היכא דאיכא למידרש דרשינן ולא מוקמי' בלאוי יתירי וה"ג איכא לאוקומי היקשא לשאר מיילי ולא לאפשי לאוי. ומפרקי לעצור עליו בשנים כלומר דכי אמרינן הכי בפרק כל שעה ה"מ דדרשא דקראי אצל הכא על כרחיך הקישן הכתוב לכל מה שאפשר להקיש אותן. וקשיא לי כי היכי דמוקמי צנזירות צל יחל האמור צנדרים נוקי נמי צנדרים צל יחל האמור צנזירות וניחא לי דבשלמא צל יחל שייך ממש צנזירות כדשייך צנדרים אצל צל יחל לא אפשר לאוקומי צנדרים צנזירות לא כתבי אלא בחכילת ענבים ונדרים כוללים אכילה והנאה דכולהו מיילי הלכך לא שייך צהו: **צ**ל תאחר דנזירות וכו'. נראה צעיי פירושא דשמעתא דהכי מקשה היכי משכחת לה דליכא למימר משכחת לה צההוא ענינא דכולהו קרצנות צאומר הרי עלי להיות נזיר דלא דמי דאילו האומר הרי עלי להציא קרבן מחוסר מעשה דהיינו ההצאה וא"א לומר שיחול מיר אצל הכא כיון שאינו מחוסר שום דבר **ס**הרי הנזירות חל מיר וה"ל נזיר וליכא צל תאחר ואי כשאומר לכשארצה ליכא נמי צל תאחר שהרי התנה לכשארצה ואינו רוצה. ומתוך רצא כגון דאמר לא אפטר מן העולם עד שאהיה נזיר וצכה"ג מן ההיא שעתא קם ליה צבל תאחר כדחיישינן צהאומר לאשתו כלומר כהן האומר לאשתו וכו' דאסורה לאכול בתרומה מיר משום חששא דמייתה. ולאו דדמיא להאיא לגמרי דאילו התם אי אכלה ולא מת בעלה לא עבדא אסורא אצל הכא לאלתר קם ליה צבל תאחר דכיון שהתנה ואמר לא אפטר לא העולם משמע דה"ק הרי עלי למנות נזירות צענין שלא יהא חשש דצבר שאשלים נזירותי קודם שאפטר מן העולם מש"ה [אף] דלישנא לא משמע דאהא נזיר מעתה מיהו קם ליה צבל תאחר לאלתר דאע"ג דא"ל מיהיכא קא ילפת מנדרים אי מה התם צל תאחר דידהו ליתא אלא אחר ג' רגלים כדאמר צפ"ק דר"ה (דף ד.) ה"ג לאחר ג' רגלים ליתא דאילו התם אמר הרי עלי סתמא אצל הכא לא

לה צתמיה ומאי צל תאחר איכא מידי דהוה לאומר לאשתו הרי זה גיטך דהוה גט מיר ה"ג הוה חל עליו הנזירות מיר וכל זה מן הקושיא ולפיוש זה צריך לגרס אמר רב אחא בר יעקב דשטיחא היא דשני ליה ולפיוש אחר רב אחא בר יעקב אמר: מידי דהוה לאומר לאשתו. וכו' דלא דמי דהתם אסורה לאכול בתרומה מיר והכא חל לא נזירות מיר לזוגמא בעלמא מדמינן דחיישינן שמא ימות מיר ה"ג ליחוש שמא ימות מיר וקא עבר אם לא יתחיל מיר הקשה הי"ר יוסף שהיך בצרך הכי אמאי לא משכחת צל תאחר צנזירות דלמיר הרי עלי לקבל נזירות אחר שלשים יום ואי תאחר עובר צבל תאחר ושמא הייט כשיטירא דשינין לא אפטר מן העולם עד שאהיה נזיר כלומר עד שאקבל נזירות עוי"ל דאי תאחר שלש מדו א"כ לאו הייט צל תאחר דמיר כי"א צל תאחר דמר שמאחר לגדור נדכו:

עליו נזירות מידי דהוה אחרומה דאסורה לאכול בתרומה מיר ומאי צל תאחר איכא וגרסינן אלא אמר רב אחא בר יעקב כגון שמוי כו' ולא מסתברא שיבא מיר צלא קבלה דמשום חשש שמא ימות לא הוי כאילו קבל עליו ודאי אם אמר הריני נזיר ג' יום לפני מותי או היה אסור לשמות יין מיר ויבאה לי שיעמוד בפקק נזירות כל ימיו אצל לא לקי:

ו א מיי' נפ"ג מה"ל נזירות הל' ו' ח' י' ית [ען] ופי"ד הל' צ סמג עשין קסו [נפושע' יו"ד ק"י רלנו סעי' יב]:

ז ב מיי' פ"א שם הל"ב סמג שם:

ח ג מיי' שם הל"ד ופי"ד הל"י סמג שם:

ט ד מיי' פ"ט מה"ל מרומות הל"א סמג לאון רכח:

תורה אור השלם

ו. איש פי יזר נדר לזי' או השבע שבועה לאסור אקר על נפשו לא יחל דברו ככל דהצא מפיו יעשה: במדבר ל ג

מוסף רש"י

במערבא. בפרק יספאל (ביב"ט.). האומר לאשתו הרי זו גיטיך שעה אחת קודם מיתתי. ר"ל שלא ימות פתאום, או צביר אחרת ומקוש אשתו להחלה ונתן לה גט שחיא צריא ואמר לה גט זה יהא לגרשך שעה אחת קודם מיתתי (סוכה כג.). אסורה לאכול בתרומה מיר. אם הוא כהן והיא ישראלית, דשמת זו היא ששנה שהיא קודם למיתתו והכי היא מנורסת ממנו (שם) בת ישראל השואה לכהן שאולתו, בשביל, אסורה מיר, דכל שעתא חיישינן עשויי ימות [גיטין כח. וכע"ז יבמות סס.].

תוספות

אלא בל יחל הנזיר היכי משכחת לה. דעובר צבל יתל גירצא ונשטי לעצור עליו צשמים: **ב**ל תאחר בנזיר"י היכי משכחת לה. בשלמא גבי נדרים משכחת לה אי אמר הרי עלי ועלה ושהו ולא הקריצה עד אחר שלש רגלים אלא צנזירות היכי משכחת לה דאי אמר הריני נזיר מהשתא חל עליה נזירות. ומשני כגון דאמר לא אפטר מן העולם עד שאהיה נזיר דמהיאי שעתא הוי נזיר כלומר דמיר יש לו להתחיל נזירותו וחס לא התחיל עובר צבל תאחר מידי דהוה לאומר לאשתו הרי זה גיטך וכל זה מן המיוון וי"ת מפרש

לה צתמיה ומאי צל תאחר איכא מידי דהוה לאומר לאשתו הרי זה גיטך דהוה גט מיר ה"ג הוה חל עליו הנזירות מיר וכל זה מן הקושיא ולפיוש זה צריך לגרס אמר רב אחא בר יעקב דשטיחא היא דשני ליה ולפיוש אחר רב אחא בר יעקב אמר: מידי דהוה לאומר לאשתו. וכו' דלא דמי דהתם אסורה לאכול בתרומה מיר והכא חל לא נזירות מיר לזוגמא בעלמא מדמינן דחיישינן שמא ימות מיר ה"ג ליחוש שמא ימות מיר וקא עבר אם לא יתחיל מיר הקשה הי"ר יוסף שהיך בצרך הכי אמאי לא משכחת צל תאחר צנזירות דלמיר הרי עלי לקבל נזירות אחר שלשים יום ואי תאחר עובר צבל תאחר ושמא הייט כשיטירא דשינין לא אפטר מן העולם עד שאהיה נזיר כלומר עד שאקבל נזירות עוי"ל דאי תאחר שלש מדו א"כ לאו הייט צל תאחר דמיר כי"א צל תאחר דמר שמאחר לגדור נדכו: